

Výstup projektu

2016-2-CZ01-KA105-024349

Profesním rozvojem k odstranění překážek bránících integraci dětí uprchlíků bez rodin do společnosti

<p>Realizátor projektu:</p> <p>Zařízení pro děti – cizince, diagnostický ústav, středisko výchovné péče a základní škola</p> <p>Radlická 30</p> <p>150 00 Praha 5</p> <p>Česká republika</p>	<p>Partner projektu:</p> <p>Innovazione Formazione Orientamento e Lavoro</p> <p>Via Ferruccio Zambonini 26</p> <p>00158 Roma</p> <p>Italia</p>
---	---

Spolufinancováno
z programu Evropské unie
Erasmus+

Obsah

1. Úvod	3
2. Legislativní rámec práce s nezletilými cizinci bez doprovodu v Itálii.....	4
3. Pobytová centra.....	10
3.1. Centrum prvotního umístění – 7 denní pobyt	10
3.2. CPMI – Centrum první intervence pro nezletilé zajišťované organizaci Charitas	13
3.3. Nadace Protettorato di San Giuseppe	19
3.4. Borgo Ragazi Don Bosco.....	22
4. Vzdělávací centra.....	29
4.1. CPIA - provinční centra pro vzdělávání dospělých	29
4.2. MaTeMú.....	33
4.3. Projekt La Perla	36
5. Závěr.....	42

1. Úvod

Tato příručka vznikla na podkladě stáže programu Erasmus+. Zaměstnanci Zařízení pro děti – cizince v rámci tohoto programu podnikli v letech 2016 – 2017 3 týdenní studijní pobyty v Itálii, konkrétně ve městě Řím.

Příručka si klade za cíl v první kapitole popsat základní právní normy v Itálii, týkající se nezletilých bez doprovodu (dále jen NBD). V samostatných kapitolách budou popsány jednotlivé stupně přijímání a pobytové služby. Další kapitoly popíší kulturní mediátory a jejich důležitou doprovodnou funkci v kontaktu s NBD, vybranou školní institucí, která může zprostředkovat vzdělávání NBD, centrum nízkoprahových aktivit a také projekt „La Perla“, týkající se možné pomoci osobám na ulici, krátce po jejich dosažení zletilosti.

Všechny informace byly získány z odborných seminářů a exkurzí v jednotlivých institucích.

Závěr bude shrnovat poznatky získané při všech pobytech a současně praktické výstupy z workshopu, organizovaného Zařízením pro děti - cizince.

2. Legislativní rámec práce s nezletilými cizinci bez doprovodu v Itálii

Práce s nezletilými cizinci bez doprovodu (dále jen „NBD“) v Itálii vychází z legislativního hlediska z mezinárodních dokumentů, nařízení EU, jakož i státem vydávaných zákonů a nařízení. Stěžejním dokumentem pro práci s nezletilými dětmi je, stejně jako v ostatních signatářských zemích, Deklarace o právech dítěte, vyhlášená OSN v roce 1959 v New Yorku. Na jejím základě má každé nezletilé dítě, které vstoupí na území jiného státu, stejná práva a povinnosti jako nezletilé děti domovského státu. Základními právy jsou právo na stravu a ubytování, stejně jako právo na opatrovníka, který se dítěti věnuje a hájí jeho zájmy v případě, že rodiče nejsou dosažitelní nebo schopni výkonu své rodičovské zodpovědnosti.

Dalším významným dokumentem jsou Nařízení EU č. 32 a 33/2013 o zajištění jednotného postupu u žadatelů o mezinárodní ochranu, podle nichž všichni cizinci zadrženi na území konkrétního státu musí být ztotožněni. Z této premisy tak vychází Centra nejprvnějšího přijetí (tzv. centra 1. stupně), v nichž dochází k podrobné registraci všech zadržovaných a umístěných osob, včetně sejmutí biometrických údajů a realizace zkoušky věku.

Od 26.4.2017 vstoupil v platnost italský zákon č. 47/2017 na ochranu NBD. Jedná se o poměrně zlomový dokument, který významně posílil práva NBD a přispěl k jejich ochraně před sekundární viktimizací způsobenou neade-

kvátním úředním postupem po příchodu do hostitelské země. Tento zákon v Itálii navrhla a prosadila organizace Save the children.

Základní body tohoto zákona jsou:

- Zákaz nedobrovolného navracení NBD do země původu, a to ani v případě spáchané trestné činnosti na území hostitelské země
- U NBD se nerozlišují důvody migrace, tedy, zda dítě přichází do hostitelské země z důvodů ekonomických či azylových
- Stát poskytuje ochranu všem NBD až do 18-ti let, vyžaduje-li to však zájem dítěte, pak až do 21 let
- Každý NBD má právo na okamžitou zdravotní péči, a to i v případě, že nemá žádný doklad totožnosti
- Každý NBD má právo na nástup do školy, a to i v případě, že nemá žádný doklad totožnosti
- Každý NBD má právo na bezplatného advokáta, a to i v případě, že nemá žádný doklad totožnosti
- Každý NBD má právo na dobrovolnou repatriaci do země původu. Musí být však dostatečně ověřena bezpečnostní situace rodiny, aby dítě nebylo návratem vystaveno ohrožení.
- Povinnost státních orgánů provést důkladnou identifikaci dítěte nejpozději do 30 dní od jeho zadržení. Zároveň však tento postup nesmí trvat déle, než 10 dní, aby dítě nebylo procedurou neadekvátně zatíženo. Po celou do-

bu ztotožňovacího procesu musí být přítomen tzv. kulturní mediátor a vychovatel, kteří jej procesem provází a dbají nejen na dodržování jeho práv, ale také na jeho psychickou pohodu

- V zařízení 3. stupně musí být umístěny pouze nezletilé osoby (předchází přísná identifikace na 1. stupni)
- Italské Ministerstvo vnitra spravuje registr NBD s veškerými údaji o jejich osobě
- Existence dobrovolných opatrovníků a pěstounských rodin, podrobnou databází disponují soudy pro nezletilé

V kontrastu proti zákonu na ochranu práv NBD stojí zákon č. 13/2017 o zamezení ilegální migrace. Je proti předchozímu zákonu poměrně represivní a vztahuje se na všechny cizince přicházející na území Itálie, ať na zletilé či nezletilé. **Jeho stěžejními body jsou:**

- Striktní rozdělení všech migrantů na žadatele o azyl a ekonomické migranty. Ekonomické migranty Itálie nepřijímá a deportuje je zpět do země původu
- Po celé Itálii se nachází celkem 32 táborů, v nichž se soustřeďují osoby, připravující se na deportaci z důvodu, že nepodaly žádost o azyl nebo jim azyl či doplňková ochrana nebyly přiznány
- Byly zřízeny speciální soudy, kde se třídí žádosti o azyl na oprávněné a neoprávněné a tímto postupem je urychleno řízení o přiznání mezinárodní ochrany. Zároveň byla v rámci řízení o mezinárodní ochraně zrušena možnost

podat dovolání a po rozsudku soudu 1. stupně cizinci rovnou podávají kasační stížnost. Tím dochází k časovému zefektivnění celé procedury, neboť soudy nejsou neúměrně zatěžovány rozhodováním o odvoláních

- Rozsudek o ne/přiznání mezinárodní ochrany se považuje za doručení 20 dní po vydání, i kdyby si oprávněná osoba písemnost nepřevzala
- Žadatelé o mezinárodní ochranu mohou po dobu celé procedury rozhodování o jejich žádosti bezplatně vykonávat obecně prospěšné práce. Hlavním smyslem tohoto nařízení je aktivizovat osoby, které čekají mnohdy několik měsíců na vyřízení žádosti v pobytových střediscích, kde se nudí. V praxi to ještě není zavedeno, ale jedná se o tom, že tyto obecně prospěšné práce budou placené. Podmínkou zpoplatnění práce však je, že tuto práci nikdy předtím nemohl vykonávat italský občan (aby veřejností nedošlo ke zkreslené prezentaci účelu tohoto nařízení ve smyslu, že imigranti kradou práci domácím občanům).
- Posílení diplomatického vlivu Itálie v Afrických zemích za účelem vytvoření bilaterálních dohod, které umožní snazší deportace afrických občanů zpět do země původu (Itálie má velké množství Afrických migrantů)

Tyto dva zákony v praxi způsobují to, že mnoho zletilých cizinců, přicházejících do Itálie, se prohlašuje za nezletilé, neboť se na ně nevztahuje podmínka nepřijímání ekonomických migrantů. Pokud tedy osoba přicházející do Itálie uvede, že je nezletilá, není povinna podat žádost o azyl. Z těchto důvodů tak byla Itálie nucena v 1. stupni péče o NBD zahájit velmi podrobnou identifikaci osob, zahrnující registraci, biometriku, zkoušku věku (kompletní zdravotní vyšetření osoby a zjištění markantů fyziologického věku). Tím se nejen předchází zneuží-

vání systému, ale také dvojí evidenci jedné osoby (uteče a následně je opětovně zadržena, přičemž uvádí jinou identitu, kterou ani v jednom případě není schopna prokázat dokladem totožnosti). Ve většině případů se v 1. stupni péče o NBD prověřují také kontakty na rodinu, napojení na kriminálně orientované skupiny a možnost získání dokladů ze země původu, jakožto primárního způsobu ověření totožnosti osoby.

O umístění zadržených NBD do center 1. stupně v Itálii nerozhodují opatrovnické soudy, jako v ČR, ale pouze tzv. Operativní centra, což jsou v podstatě specializovaná centra při místních úřadech - na úrovni našich městských úřadů. Nepracují zde však sociální pracovníci a kurátoři, pouze úředníci. Policie při zadržení cizince kontaktuje toto Operativní centrum, které bezodkladně rozhodne o umístění dítěte do pobytového centra 1. stupně. Opatrovnické soudy rozhodují pouze ve výjimečných případech, kdy to vyžaduje zájem dítěte – např. je podezření na páchaní trestné činnosti dítětem či na dítěti. V takovém případě je také o věci obeznámena Policie, která celou věc prověří. Děti do centra 1. stupně často přicházejí i samy z důvodu, že aktuálně nemají kde přebývat, hrozí jim nebezpečí nebo chtějí legalizovat pobyt. V takovém případě pobytové centrum nebo Policie (kdo se o dítěti dozví dříve), kontaktuje Operativní centrum s žádostí o vydání souhlasu k umístění do pobytového centra.

Nezletilí cizinci bez doprovodu mají, v případě pozitivního ověření věku, možnost setrvat v Itálii legálně až do svých 18 let. Ministerstvo vnitra pak, stejně jako v ČR, rozhoduje o tom, zda cizinec, který dovršil 18 let je oprávněn setrvat na území Itálie i po nabytí zletilosti – pokud rozhodne ve prospěch cizince, dostane trvalý pobyt. Pokud se jeho další setrvání na území Itálie zamítne, může být cizinec deportován zpět do země původu. Nelze však deportovat zletilé

děti z válečných či jinak nebezpečných zemí, kde by byl ohrožen jejich život a zdraví (humanitární důvody). V případě deportace osoby do země původu italská vláda finančně podpoří nejen návrat dítěte, ale také jeho začlenění do země původu.

3. Pobytová centra

3.1. Centrum prvotního umístění – 7 denní pobyt

Itálie se stejně jako Česká republika potýká s problematikou imigrantů a jejich následnou integrací v zemi. Oproti České republice se ale v Itálii snaží setrvat až 40% příchozích imigrantů. Tyto lidé sem přicházejí především ze dvou důvodů a to za ekonomickým zaopatřením nebo kvůli záchraně života.

Oproti České republice má Itálie povinnost povolávat vojáky, kteří zachraňují migranty na moři, kde se uprchlíci střetávají s nelidskými podmínkami, často se situacemi ohrožující život.

Přijímání uprchlíků v Římě se primárně neliší od postupů při přijímání migrantů v České republice. Jakmile policie zadrží nezletilého bez doprovodu, zkontaktuje příslušné PŘIJÍMACÍ CENTRUM, kde může migrant setrvat maximálně 7 dní, během kterých toto zařízení zkontroluje a vyhotoví:

1. Příjmový pohovor

- identita (jméno, datum narození, státní příslušnost) – porovnání s databází již zaregistrovaných migrantů
- foto
- místo zadržení (+ možná výpověď dotyčného, jak se na místo dostal)

- fyzický popis (druh postavy, váha, barva vlasů, očí, stav zubů atd.)
- soupis ošacení (co má na sobě, popřípadě s sebou) a cenností (např. SIM, telefon, ID)
- stav klienta (psychické rozpoložení, čistota oděvu/zanedbanost atd.)
- lékařský záznam

Příjmový pohovor se zhotovuje ihned (i v noci) po vstupu do přijímacího centra.

2. Práva a povinnosti

- uprchlík obdrží soupis svých práv a povinností vztahujících se k přijímacímu centru v jazyce, který ovládá. Pokud neumí číst, přeloží mu jej tlumočnick

3. Věk

- testy věku probíhají za přítomnosti sociálního pracovníka, policisty a tlumočnicka – pokud se neshodnou na nezletilosti/dospělosti dle jasných znaků (zuby, vzhled), zasedá konsilium (pediatr, forenzní pracovník a radiologista), které rozhodne dle výše uvedených znaků nebo použije jedinou ověřitelnou metodu schválenou nejvyšším soudem – rentgen záprstních kůstek
- dospělý, vydávající se za nezletilého, je vyhoštěn

4. Zajištění zdravotní péče

5. Vybavení dítěte

- nutné potřeby, především ošacení

6. Přidělení zákonného zástupce

- pracovník OSPOD města, ve kterém byl migrant zadržen
- do rozhodnutí vstupuje ministerstvo sociálních věcí a ministerstvo vnitra

7. Cesta dítěte

- uprchlík poskytne přijímacímu centru své kroky - jak se dostal do Říma, sdělí přesnou cestu a důvod, proč se rozhodl imigrovat do Říma
- možná úmluva mezi zeměmi (Řím se spojí s rodinou uprchlíka)

8. Příprava dítěte na pobyt v Itálii

- seznámení uprchlíka s podmínkami a možnými situacemi, na které nebyl dříve zvyklý (možná xenofobie, odhalenost zdejších žen atd.)

9. Profil dítěte

- osobnost, povahové rysy, studijní předpoklady (profil, dle kterého bude uprchlík zařazen do konkrétního následného diagnostického centra)

Přijímací centra v Římě se v první řadě snaží dítěti poskytnout pocit bezpečí – kontakt s ostatními vrstevníky v zařízení a kontakt se sociálními pracovníky, kteří jsou speciálně školení jak teoretickými přednáškami, tak praktickými ukázkami fiktivních situací, které mohou v přijímacím centru nastat.

Pokud není v příslušném přijímacím centru volné místo, přebírá úlohu policejní ředitelství nebo nestandardizované čekací zařízení, ve kterém migrant musí setrvat do doby uvolnění místa v centru přijímacím.

3.2. CPMI – Centrum první intervence pro nezletilé zajišťované organizací Caritas

Jedná se o centrum okamžitého přijetí pro děti a mládež s psychosociálními problémy.

Cíl centra je přijímání a prosazování lidské důstojnosti, zejména slabších a nejzranitelnějších osob, bez ohledu na rasu, náboženství a pohlaví.

Středisko Caritas zajišťuje tři zařízení CPMI (Torre Spaccata, Pelizzi a Frascati) – dohromady max. 32 míst / lůžek. Z toho dvě místa jsou určena pro klienty s ochranou výchovou.

Cílem je překonání nouzové fáze s cílem umístění klientů do komunity, nebo sloučení s rodinou, podpora samostatnosti po dosažení zletilosti.

CPIM spolupracuje s městem Řím, orgány pro soudnictví ve věcech mládeže, ministerstvem spravedlnosti a s centrem Solidarity pro integraci Romů.

Klienty CPIM je především mládež obou pohlaví, jak italská, tak zahraniční.

CPMI "JARNÍ VĚŽ" - exkurze v zařízení

Via di Torre Spaccata 157 - Řím

Tel. 06.23267202 - Fax 06.23267207

E-mail: intervento.minori@caritasroma.it

Doba umístění 30 – 45 dnů

Dostupnost umístění klienta do 24 hodin

Max: 12 klientů v centru

Personální obsazení:

7 vychovatelů

1 sociální pracovníce

1 psycholog

1 kuchařka

1 ředitel

Denní program probíhá podle přesného řádu:

- snídaně
- úklid / hygiena
- dopoledne kurzy italštiny (zajišťují dobrovolníci z Caritas)
- oběd
- volnočasové aktivity s vychovatelem
- večere

- aktivity
- večerka, noční klid

Služby:

- Přijetí a převzetí: probíhá na základě zprávy sociálního odboru z města.
- Ošetrovatelské služby: ubytování, stravování, oblečení.
- Zdravotnické služby: všeobecné a odborné lékařské návštěvy, zubní péče, klinickou analýzu provádí ve spolupráci s místními veřejnými službami Diecézní charita.
- Sociální služby: místní sociální služby, mezinárodní sociální služby, sociální služby odboru soudnictví ve věcech mládeže, žádají o vydání povolení k pobytu, zdravotní karty pro cizince, zprostředkovávají prohlášení na ambasádu pro cizince bez dokladů totožnosti, pracovní karty, číslo sociálního zabezpečení, národní zdravotní služby.
- Provádí sociální orientaci a profiorientaci: frekvence výukových kurzů a odborného poradenství a školení, údaje o aktivitách, hledání zaměstnání
- Psychologická služba: podpora a motivační rozhovory; skupinové a preventivní aktivity.
- Rodinné kontakty: přímé, korespondenční a telefonní kontakty; rodinné mediace v případech, kdy konflikty vedly ke krizi ve vztazích

Podmínky přemístění do dalších zařízení:

- o rozmístění do následných zařízení rozhoduje město
- každý klient dostane od města / radnice tutora (opatrovníka), který dohlíží na jejich potřeby a následné umístění
- jednotlivé následné zařízení komunikují s tímto opatrovníkem, radnicí a vedoucím CPIM
- přesto nemají kapacity umístit všechny klienty do škol a zařízení podle jejich preferencí

Co pro Vás můžeme udělat... (výťah z úvodního dopisu pro klienty centra):

1. Pomoc s asistenčním programem k návratu do země původu (repatriace).
2. Pomoc sloučení s příbuznými v Itálii.
3. Klientům mladším 18 let pomoc získat povolení k pobytu.
4. Pomoc s kontaktem na vaše velvyslanectví a podat žádost o konzulární prohlášení.
5. Pokud jste utrpěli pronásledování ve vaší zemi (z politických, rasových, náboženských důvodů), můžete požádat o mezinárodní ochranu.
6. Pomoc sociálního asistenta a kulturního mediátora.
7. Nezletilí bez doprovodu budou mít opatrovníka, kterým je zastupuje při vyřizování dokladů.

8. Povolení k pobytu platí pouze pro město, ve kterém žijete, při odchodu z komunity bez souhlasu je toto povolení neplatné.

9. Můžete zůstat v naší komunitě na krátkou dobu (až 6 týdnů); po tomto období půjdete do jiné komunity do dosažení vaší zletilosti.

10. Nežádejte nás, do které následné organizace chcete pokračovat. O tom, zda zůstanete v Římě, či nikoliv rozhoduje sociální odbor města Říma.

Centra prvotního a prvního stupně pomoci pro nezletilé bez doprovodu - kulturní mediátoři a využití arteterapie

V těchto centrech pracují kulturní mediátoři. Mediátor vždy hovoří plynule italsky, ale hlavně jazykem klienta, se kterým pracuje. Spolupráce s kulturními mediátory velice usnadňuje práci v centrech. Získá díky znalosti rodného jazyka rychleji důvěru, a tím i potřebné informace o dítěti. Mediátor pracuje společně s pedagogy daného centra.

Od pedagogů se v centrech očekává:

- kulturní rozhled
- znalost kulturní a historické tradice, ale i zvyků jiných národů
- být empatický, nesoudit, co nejvíce se umět přiblížit dítěti

Všechny děti se po příchodu do centra začínají učit italský jazyk. V rámci výuky italského jazyka se brzy pozná, jaká je úroveň vzdělání příchozího dítěte.

Možnost vzdělání v zemi původu je velice odlišná mezi dětmi v dané skupině. Pracovníci centra se snaží mít, co nejvíce informací ohledně systému vzdělání dětí v jejich zemi původu.

Velké téma pro pracovníky centra je analfabetismus. Není to jen, že dítě neumí číst a psát, ale je to i otázka fungování v kolektivu, sociální zařazení. Těžce se s dítětem s těmito nedostatky pracuje, hlavně ve skupině. Hlavním úkolem pedagoga ve spolupráci s mediátorem je naučit dítě najít své přednosti. Výuka jazyka těchto dětí probíhá převážně přes kulturní aktivity – nejčastěji přes arteterapii (léčba uměním, tedy i hudbou, divadlem, tancem, poezií atd). Slovo arteterapie pochází z latinského pojmu ars a řeckého terape. V překladu se jedná o léčbu uměním. Tuto aktivitu v centru vykonávala kulturní mediátorka.

Cílem těchto terapií bývá většinou aktivizace dítěte, hledání možnosti kontaktu, posílení komunikace prostřednictvím výtvarného projevu, práce s úzkostí, zbavení se úzkosti či strachu, uvolnění, vyjádření emocí, nalezení skrytých obtíží, práce s agresivitou, odreagování, relaxace, pozitivní emoční stimulaci, radostné prožívání.

Smyslem může být uvolnění, sebezpožívání, sebevnímání, rozvoj fantazie, vytvoření nadhledu, poznání vlastních možností, růst svobody a motivace, vnímání a přijetí druhých, učení se společnému řešení problémů, podpora kreativity, spontánnosti, podpora sebevědomí a zkušenost, že druzí mají podobné zážitky jako já. Při delším trvání kurzu se snaží převádět některé činnosti i do písemné formy. Kurzy díky své hravosti, uvolnění, možnosti nemuset sedět v lavici, měl u dětí na znalost jazyka lepší výsledky než několika měsíční jazykový kurz.

Ze zkušeností kulturní mediátorky bylo zřejmé, že arteterapie pomáhá uchopit a zmírnit sociální a psychologické problémy a stává se nástrojem zjednodušeného symbolického vyjadřování, díky němuž poznává jedinec sám sebe, a to prostřednictvím tvořivosti zahrnující verbální i neverbální složku komunikace. A zároveň je to i odlišný způsob, jak dítě zaujmout

3.3. Nadace Protettorato di San Giuseppe

Toto zařízení je již určeno pro dlouhodobý pobyt NDB. Nadace Protettorato di San Giuseppe, byla zřízena jako charitativní spolek královským dekretem 31. prosince 1893 jako útočiště pro chudé. V současné době je jednou z nejstarších soukromých neziskových institucí v Římě pomáhající hlavně dětem a dospívajícím.

Sídlo nadace se nachází na Via Nomentana, je nádhernou, klidnou, zelenou oázou v srdci Říma. V roce 1978 byla uznána jako veřejná instituce podpory a charity (IPAB) a od roku 2003 je soukromoprávní nadací.

Dnes má složitou strukturu, usiluje především o pomoc, studium, výzkum a realizaci inovativních modelů intervencí ve prospěch dětí a rodin. Nadace by také chtěla být laboratoří, kulatým stolem pro konzultace, která by reflektovala a kultivovala kulturu a podněcovala zájem politiků o děti a rodinu.

Spolupracuje s veřejnými institucemi, školami a neziskovými organizacemi. Nadace má v úmyslu šířit své kulturní a vzdělávací poslání. Prostřednictvím Studijního centra řídí projekty a experimentální výzkumy.

Poslání nadace je vyjádřeno prostřednictvím denních aktivit, služeb pro jednotlivce a místní komunity. Aktivně se zapojují všichni, kteří se točí kolem otázky dětí a mladistvých.

Všichni spolupracují jako rodina: pedagogové, učitelé, sociální pracovníci, dobrovolníci (studenti VŠ, kteří nabízejí podporu v oblasti vzdělávání, rekreace a zájmových kroužků), náboženské i světské instituce, vysoké školy a výzkumné instituce.

Krédo nadace je profesionalismus a vášeň. Mezi hlavní aktivity dnes patří pomoc a podpora vzdělávání dětí, kteří z různých důvodů nemohou žít ve svých rodinách a zemích původu.

Nadace spravuje čtyři Rodinné domy: Paleček (3-10 let), Grillo Parlante (10-14 let), Ostrov Ghiza (14-17) a komunitu pro 7 matek s dětmi. Jednotlivé rodinné domy nabízejí pomoc s: ubytováním, hygienou, s oblečením, lékařskou péčí, vzděláváním nezletilých a pomoc rodinám po celý den, 365 dní v roce. Stará se také o školku, „mikro hnízdo“ pro 35 dětí ve věku od osmnácti měsíců do tří let.

Další projekty jsou ve vývoji nebo v realizaci. Nadace podporuje místní komunitu a má v úmyslu řešit různé problémy související s „rodinou zítřka.“ Z tohoto důvodu se plánují intervence zaměřené na pomoc těm mladým lidem, kteří odešli ze své rodné země, nemající ubytování ani práci, která jim schází k plné samostatnosti. Poskytuje služby pro mladistvé, cílem je usnadňovat proces ve kterém se ocitli na životní křižovatce, mají citové problémy a je potřeba přirozeně podporovat domácí, co nejméně traumatizující prostředí.

Nadace má v úmyslu podporovat projekty zaměstnanosti - snadnější hledání práce a sociální integraci mládeže, které jim umožní stát se součástí světa, pracovat a mít možnost vybudovat si pro sebe lepší budoucnost.

Nadace poskytuje výcvik, který je určen pro pedagogy Rodinných domů a školky, externí pedagogické pracovníky, místní komunitu, dobrovolníky, pro zájemce o adopci a pěstounskou péči.

Nadace Protektorát St. Joseph si prostřednictvím činnosti výzkumného centra, klade za cíl podpořit, zlepšit a rozvíjet život dětí mimo jiné i prostřednictvím zavedení stipendií a ocenění. Na Rodinný dům se obrací především město Řím a spádové oblasti jednotlivých obcí a regionu Lazio.

Příjemci pomoci ze strany nadace jsou:

děti, nebo mladiství do 17 let, bez ohledu na pohlaví, náboženství, italské, cizích státních příslušníků, osob bez státní příslušnosti, které jsou přiděleny soudem, s tělesným, smyslovým nebo mentálním znevýhodněním, v těžké sociální situaci, dětské oběti zneužívání, zanedbané péče, s osobními a rodinnými problémy, které vyžadují péči, psychologickými metodami nebo psychoterapií. S ubytováním dočasným, po dobu nezbytně nutnou, s přihlédnutím ke konkrétní situaci. Po poskytnutí péče se děti opětovně začlenění do společnosti, rodiny nebo skupiny rodin.

Kontakty

Protettorato di San Giuseppe

Via Nomentana, 341

00162 Řím

Pondělí - pátek

09:00 13:00

14:30 až 18:30

Sobota

09:00 13:00

3.4. Borgo Ragazi Don Bosco

Borgo Ragazi Don Bosco začal svoji přijímací činnost po ukončení 2. světové války na Via Marsala v blízkosti nádraží Termini. Nabízel pomoc sirotkům, mladým lidem, o které se neměl kdo postarat.

Brzy však tento prostor přestal dostačovat. V roce 1948 v okrese Quarticciolo vznikl nový domov pro chlapce Dona Bosca. Vzdělávacím vzorem je Don Bosco se svým preventivním systémem, který byl postaven na 3 pilířích – rozumu, laskavosti a náboženství.

Další zařízení The House of Don Bosco vzniklo v Římě 16. září 2011 s cílem nabídnout útulný domov a rodinné prostředí pro děti a mladé lidi, kteří se ocitli v nesnázích a potřebují zvláštní péči.

Poslání Borgo Ragazi Don Bosco

- přivítat – přijmout každého, (bez ohledu jakého je vyznání, z jakého prostředí a kultury pochází) kdo potřebuje pomoc a podporu při vzdělání
- navrhnout, naplánovat „vzdělávací cestu“, pomoc při profesní orientaci
- pomoc při zvládnutí špatné ekonomické situace
- pomoc se začleněním do společnosti
- spoluzodpovědnost obcí, aby se podílely na výchově dětí v nesnázích
- propojení rodiny, školy, institucí a firem v péči o tyto děti a mládež.

The Village dnes

Ačkoliv se sociální i kulturní kontext od konce války změnil, stále existují situace a nejistoty, které ovlivňují především mladé lidi. To bylo jedním z důvodů, proč se salesiáni spolu s vikariátem rozhodli oživit původní povolání obce tím, že obnoví svoje služby pro děti, které jsou v situacích strádání a sociálního vyloučení. Oratoř – středisko mládeže rozšířilo svoji nabídku o rekreační, sportovní a vzdělávací aktivity.

Organizace

Borgo Ragazzi Don Bosco se skládá ze tří vzdělávacích oblastí vzájemně propojených:

- Odborné Training Center (CFP) – Centrum odborného výcviku
- Jeho cílem je podpora odborné přípravy a profesního růstu mladých lidí, kteří po dosažení střední školy chtějí pokračovat ve studiu odborných předmětů.
- Oratoř - Salesiánské středisko mládeže – je místem socializace, vzdělávání, školení, osobního rozvoje. Je to prostředí, které nabízí vyplnění volného času. Kombinuje pohostinnost a vzdělávání, které nabízejí možnost, vyzkoušet si život ve skupině, spoluúčast a zodpovědnost. Nabízí aktivity sportovní, vzdělávací, kulturní, hudební, divadelní, umělecké, kreativní léto, kde mají mladí lidé a děti možnost vyjádřit svoji kreativitu a své potřeby ve vzdělávacím prostředí.

Oblast „Day Wings“ - podpora mládeže a rodin ohrožených sociálním vy- loučením

Vítá mladé lidi – věkové skupiny mezi 12 – 25 lety včetně rodin, které se ocitly v nepříjemné životní situaci. Nabízí jim pomoc prostřednictvím vzdělávacích programů a služeb, kterou zajišťují motivovaní profesionálové a dobrovolníci.

Data vesnice:

- každoročně navštíví oratoř 1000 lidí, k odbornému vzdělávání je přijato 300 dětí
- 220 mladých lidí program Dej Wings podporuje v sociálním začlenění
- V roce 2013 oslavila 65 let existence

Činnosti organizace:

- Chráněné bydlení

Rodinný dům nabízí pobyt v domácnosti pro italskou mládež a cizince, kteří žijí mimo svou rodinu z různých rodinných nebo sociálních důvodů.

Po dohodě s územními sociálními službami spolupracují v různých oblastech života - škola, zdraví, volný čas atd. Hlavním cílem je osobní růst s cílem opětovného začlenění do rodiny nebo přijetí do prověřené rodiny, stejně tak i začlenění starších dětí do samostatného života.

- Denní péče

Období, kdy dítě končí pobyt v rodinném domě a je opětovně začleněno do jeho vlastní rodiny. Přítomnost dítěte v rodinném domě je flexibilnější (oběd až večeře). Část odpovědnosti je přenesena na původní rodinu jako např. škola, zdravotní péče, volný čas atd..

- Semi-autonomie

Je to výchovná cesta pro chlapce a dívky, kteří dosáhli plnoletosti po bytu v rodinném domě. Děti jdou do pronájmu mimo oblast Borgo Don Bosco a začínají pracovat. Na cestě k samostatnosti, získávání dovedností potřebných pro dospělý život je podporuje referenční pedagog z Borgo Ragazi Don Bosco.

- Projekt Most

Opětovné začlenění dítěte do své původní rodiny.

- Rodinná pomoc

V průběhu let se MF AeS stala jednou z realit města Řím. Skládá se ze skupiny operátorů a rodin, kteří věří v hodnotu péče o druhé a rodinné zázemí.

- Pěstounská péče

Podpora dětí a mládeže, kteří neměli fyzickou, emociální a vzdělávací péči. Pěstounská péče může být příbuzným, třetí osobě nebo soudní dohled. Dohledy nařizuje radnice se souhlasem rodičů nebo zákonného zástupce.

Délka a druhy příjmu:

- daytime

Nevlastní rodina tráví s dítětem pár hodin během dne nebo celý den. To pomáhá provádět činnosti, které mají vliv na každodenní život (podpora úkolů, herních činností, volného času).

- částečný úvazek

Pěstouni dostanou dítě (dospívajícího) na krátkou dobu - v letních měsících, o víkendech, v době hospitalizace nemocného rodiče. V tomto typu jsou zahrnuty „referenční rodiny“, tj. rodiny nebo jednotlivci, kteří jsou přiděleni k nezletilým osobám umístěným v rodinném domě.

- rezidence

Dítě, dospívající žije u pěstounů delší dobu (měsíc, rok) za udržování vztahů s rodinnými příslušníky.

- nouzový

Jde o příjem dítěte/dospívajícího v nepředvídatelné a naléhavé situaci, v důsledku náhlého vyloučení, opuštění své rodiny nebo zanedbání.

Reliance a adopce:

- Reliance je dočasná.
- Adopce je trvalá.

MFAeS ve známé rodině je rozvíjena v liniích:

- výcviku
- socio-psycho pedagogické podpory
- spolupráce s územními sociálními službami

Skole

je projekt mezikulturní školy. Byl vytvořen na podporu školní integrace cizího jazyka. Nabízí doučování, výuku italštiny jako druhý jazyk. Snaží se zvýšit povědomí komunity o otázkách souvisejících s přistěhovalectvím a podporu kulturního dialogu. Určeno pro cizí děti první a druhé generace bez rodičů, které jsou nuceny řešit problémy s přežitím. Italské chlapce se sociálními nebo rodinnými potížemi. Jedná se o kvalifikovanou a aktuální službu, která je zaměřena na každého,

kdo hledá informace o odborném vzdělávání, škole, univerzitě a uplatnění na trhu práce. Stimuluje osobu k sebevědomí a sebehodnocení ve vztahu k osobní zralosti.

Soukromé kurzy (nabízeny zdarma)

- Fotbalová škola A5
- Kurz vaření
- Krátký kurz estetiky: ruce a vlasy

Dobrovolnictví a stáže

Můžete se zapojit jako dobrovolník a poskytnout dětem svůj volný čas nebo své odborné znalosti.

Název organizace

Salesiánský dům sv. Giovanni Bosco

Adress: Via Prenestina, 468-00171 Řím

Tel 062 521 251 – Fax 0625212588

4. Vzdělávací centra

4.1. CPIA - provinční centra pro vzdělávání dospělých

CPIA (provinční centra pro vzdělávání dospělých) jsou struktury ministerstva školství, které realizují vzdělávání pro dospělé a mládež. Jsou autonomní vzdělávací institucí na třech úrovních: Administrativní jednotka, Učební a Vzdělávací Jednotky. Jejich hlavním cílem je poskytnout možnost získat osvědčení nebo titul. Hlavní sídlo se nachází v Corso Vittorio Emanuele II, Řím.

Školení CPIA 3 aktivní v aktuálním školním roce 2016/2017:

- Kurzy italštiny

Gramotnost a vzdělávání v italském jazyce. Kurzy jsou zaměřeny na dokončení studia potvrzující dosažení úrovně znalostí italského jazyka A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky úrovní A2, které zpracovala Rada Evropy). Mají celkovou dobu 200 hodin (180 hodin výuky a 20 hodin orientačních aktivit).

Po zápisu na kurz CPIA následuje test, který určí úroveň znalostí italského jazyka (A1 nebo A2) a určí dobu kurzu, nezbytnou k zvládnutí látky. Na konci kurzu účastník získá osvědčení.

Úroveň A1 je vhodný pro ty, kteří právě přišli do Itálie, na osvědčení o úrovni A2 je třeba mít povolení k dlouhodobému pobytu.

Náplň kurzů: hraní, čtení, interakce (písemná a ústní- učení se komunikovat s ostatními lidmi pomocí psaní a mluvení)

V úrovni A1 se učí komunikovat zejména o sobě, rodině a bezprostředních potřebách; v úrovni A2 se učí komunikovat zejména v sociálních kontextech kulturního života a podnikání.

Kurz úrovně A1 trvá 100 hodin, kurz úrovně A2 trvá 80 hodin. 20 hodin orientačních aktivit slouží učitelům vytvořit individuální studijní cestu a podepsat smlouvu o tréninku.

- Středoškolské kurzy

Kurzy vzdělání první úrovně (bývalá středoškolská úroveň) jsou zaměřeny na zvládnutí prvního cyklu vzdělávání. Výuka je rozdělena do 4 kulturních oblastí:

1. jazyková výuka
2. historická a společenská výuka
3. matematická výuka
4. výuka vědeckých technologií

Kurz trvá celkem 400 hodin, hodiny jsou stanoveny individuálně a bere se v úvahu kulturní zázemí studenta.

- Další kurzy CPIA

Kurzy pro dosažení certifikace základních dovedností: pokračování vzdělání první úrovně / druhém semestru jsou zaměřeny na získání certifikace potvrzující získání základních dovedností, které se týkají obecné činnosti a učení pro všechny odborné a technické instituty (spojených s povinností vzdělávání ve vyhlášce ministra školství 22.srpna 2007, n. 139). Kurzy se obvykle konají ve večerních hodinách; student může získat diplom odpovídající tříletému studiu.

Dostupné obory:

1. Kurz opravy motorových vozidel/ termohydraulika/ elektřina
2. Kurz pro operátory
3. Kurz Zubní/Oční/Sociální zdravotnické služby
4. Kurz Správy, financí a marketingu
5. Kurz Elektroniky a elektrotechniky
6. Kurz informatiky, telekomunikací/ elektroniky, elektrotechniky a automatizace

- Rozšiřující školení

Kurzy anglického jazyka a počítačový kurz. Tyto kurzy jsou placené. Kurzy anglického jazyka připravují na úroveň A1-B2. Počítačové kurzy jsou na různých úrovních (využití internetu a emailu na základě požadavku uživatele).

- Kurzy jazykové úrovně italštiny B1 (dvě hodiny týdně)

Určené pro zahraniční studenty s pokročilými jazykovými znalostmi.

- Kurzy občanských dovedností

Místní historie, dějiny umění, divadlo, historie a poslech hudby.

Kurzy jsou od pondělí do pátku, každý klient může navštěvovat dva nebo více druhů týdně v různých časech. Blok trvá dvě až tři hodiny.

Projekty CPIA:

- Projekt Talking

Projekt je zaměřen na zvýšení kvalifikace učitelů zapojených do odborné přípravy pro přistěhovalce, které jim umožní účinně řešit řadu potíží vyplývajících z interakce se skupinami - třídy s významnými kulturními rozdíly a osobní zkušenosti. Projekt zahrnuje následující činnosti, které mají být vyvinuty v průběhu dvou let, od září 2016 do června 2018.

- Voyce Projekt

Voyce si klade za cíl podpořit zaměstnatelnost mladých lidí, kteří používají znalosti získané prostřednictvím zkušenosti v oblasti dobrovolnictví. Budou vytvářet praktické nástroje a certifikovat tyto poznatky pro další použití.

- Distanční vzdělávání

V knihovnách provinciích Lazio je umožněn uživatelům přístup k internetu zdarma. Provincie Řím také vytvořila „Province Wi-Fi“, volně přístupné sítě. Ve veřejných knihovnách, si můžete půjčit zdarma knihy, časopisy a noviny v italských i jiných jazycích.

- E-learning v CPIA Lecce

Distanční vzdělávání (e-learning) je nedílnou součástí výuky CPIA. Můžete přistupovat k části materiálů kurzu online.

- Chléb a Internet

Projekt zaměřený na rozvoj digitálních dovedností občanů. Je tam Digitální kurz gramotnosti pro občany první úrovně; Digitální kurz gramotnosti pro občany druhé úrovně; Výcvik bezpečný internet; Kurzy Počítače a internet, atd.

Projekt TRIO je bezplatný webový vzdělávací systém toskánského regionu, v něm jsou k dispozici zcela zdarma cca 1900 kurzů.

4.2. MaTeMú

MaTeMú je nevládní nezisková organizace patřící pod CIES (Centro Informazione e Educazione allo Sviluppo), což je integrační, vzdělávací a informační centrum. CIES bylo založeno cca před 35 lety a postupně vzniklo několik středisek, která se dále specializují. Jedním z těchto specializovaných center v Římě je MaTeMú.

MaTeMú je mezinárodně uznávaná organizace zaměřená na výchovu a vzdělání dětí a mládeže. Nezajišťuje pouze vzdělávání, ale je i místem pro setkávání a odpočinek. Jejím cílem je sdružování lidí a poskytování podpory.

Zaměstnání jsou zde psychologové, sociologové, pracovníci sociálních věd, vychovatelé zaměřeni na mezinárodní spolupráci a mnoho dalších externis-

tů. MaTeMú má síť spolupracujících zaměstnanců, kteří přicházejí do organizace dle potřeby. Jedná se například o tlumočnický, právníky, terapeuty, učitele na hudební nástroje, další psychology a podobně.

MaTeMú se nezaměřuje na jeden typ problematiky dětí (např. děti s poruchou autistického spektra, cizinci ...), ale přístup do organizace mají všechny děti a mládež ve věku od 12 do 25 let. Z tohoto důvodu by měl být i pracovní záběr vychovatelů a zaměstnanců co nejširší. Myšlenkou MaTeMú je, že každé dítě si hledá svoji vlastní cestu a jejich úkolem je pak nabídnout možnosti z různých úhlů pohledu a to na základě dovedností a zkušeností, které již dítě má.

MaTeMú má hlavní dva proudy činností, kulturní a sociální, které jsou vnímány jako stejně důležité. Nabídka činností v MaTeMú je velice široká. Děti se zde mohou zapsat do mnoha zájmových aktivit, jako například na výuku hudebních nástrojů – kytara, saxofon, klavír, bicí a další. V místním profesionálním hudebním studiu je možné nejen zkoušet, ale i nahrávat nebo pořádat koncerty. Další z nabídky aktivit jsou taneční skupiny (rap, streetdance), divadelně dramatický kroužek, výuka zpěvu a jiné umělecké směry. MaTeMú pravidelně pořádá vystoupení, koncerty, happeningy a jiné art performance. Tyto akce bývají otevřeny nejen pro celou místní komunitu, ale i pro rodiny dětí, které do MaTeMú docházejí.

Jednou z hlavních vzdělávacích aktivit jsou i lekce italského jazyka v několika úrovních a konverzační skupinová setkání. Kvalitnější jazykové vybavení automaticky znamená lepší možnosti při hledání zaměstnání, domluvě na podmínkách práce, ale i na celkovém zlepšení zapojení se do společenského života.

Úkolem MaTeMú není jen pomáhat s výchovou a vzděláním, ale zároveň hledá pro dítě vhodnou profesní orientaci a zprostředkovává kontakty na další organizace. Pomáhá s vyřizováním dokladů, zajišťuje jiné styky např. s úřady. Také napomáhá se sháněním vhodného vzdělání a uplatněním se na trhu práce. Děti, které do MaTeMú přicházejí, velmi často neví co chtějí, co by je bavilo a jaké jsou jejich skutečné schopnosti. Mívají za sebou náročnou minulost, negativní zkušenosti s dospělými a jejich představy o budoucnosti bývají nereálné. Z tohoto důvodu je důležité hledat s dítětem to nejvhodnější, co by se pro něj hodilo a dát mu šanci, najít si to své, z celkové nabídky. Je potřeba, aby reakce směrem k dítěti přišla co nejdříve, dokud je dítě motivováno.

Po příchodu do organizace je dítě zaregistrováno a je seznámeno s činností MaTeMú. Následuje pohovor, ve kterém pracovníci sledují historii dítěte, jeho reakce, zkušenosti, vzdělání apod. Pro pracovníky důležité, aby si dítě samo uvědomilo, co umí. Často dochází ke střetu představ dětí s realitou. Do Itálie přicházejí vybaveny falešnými informacemi, jejich představy o práci a budoucnosti bývají velmi naivní. Vychovatelé a pracovníci v MaTeMú se snaží zabránit, aby děti byly v práci zneužívány. Snaží se monitorovat každé dítě tak, aby v budoucnosti mělo kvalitní plat, adekvátní pracovní dobu a aby za něj byly placeny řádné odvody, daně i sociálně zdravotní pojištění. S tím souvisí větší náročnost na čas, ale i na hledání vhodných budoucích zaměstnavatelů. MaTeMú v toto směru spolupracuje s několika restauracemi, soukromíky i továrnami. Celý systém se jeví jako velmi kvalitně propojený a propracovaný.

MaTeMú vytvořilo vlastní projekt zastřešující vzdělávání kuchařů, číšníků, barmanů a pizařů MaTeChef. V rámci tohoto projektu dochází vyučovat profesionálové, vyučuje se teorie i praxe. Jedná se o 4 okruhy pro 60 lidí. Kurz obsahuje

90 hodin teorie, 320 hodin praxe. Na konci kurzu dostávají účastníci certifikát, který má hodnotu rekvalifikačního kurzu. Vyučující pomáhají absolventům shánět zaměstnání, ve kterém pak provádějí kontrolní činnost. K projektu MaTeChef patří i vlastní restaurace Altrove, která se nachází poblíž metra Garbatella. Vaří se zde mezinárodní kuchyně, která využívá znalostí absolventů o jejich národních jídlech a specializuje se na pestrost nabídky. Restaurace funguje částečně jako cvičná kuchyně pro kuchaře, ale slouží i k zácvičku barmanů a servírek. Někteří absolventi kurzu jsou zde později trvale zaměstnáni

MaTeMú je financováno formou grantů, které jsou vypisovány na potřebu doplnění péče a aktivit, které již nemůže financovat stát. Všechny aktivity jsou pro děti a mládež zdarma.

Kontakt:

MaTeMú

Via Vittorio Amedeo II n.14, Roma

e-mail: matemu@cies.it

Sito: www.cies.it

4.3. Projekt La Perla

Salesiáni Dona Boska (též Společnost sv. Františka Saleského) s podporou UNICEF spustili v Římě nový projekt La Perla, který je určen pro nezaměstnané mladistvé či dospělé do 25 let, u kterých je rovněž velké riziko projevů různých

forem rizikového chování (krádeže, užívání či distribuce drog, prostituce apod.). Významným impulsem bylo také velké množství mladistvých-migrantů, kteří se dostali nelegálně do Itálie a hlavně Říma a pohybují se nekontrolovaně hlavně kolem hlavního nádraží Termini v Římě. Cílem projektu je, aby se tito nezletilí a mladí dospělí podchytili a osobním přístupem s pracovníky tohoto projektu se postupně zapojili do pracovního procesu. Snahou také je, aby se zabránilo nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších rizik, které ohrožují nejen je samotné, ale i společnost. Podle údajů z roku 2016 Ministerstvo práce odhadlo, že více jak 6100 nezletilých cizinců, kteří jsou v Itálii nelegálně, neprošlo žádnou formální registrací.

Obecně je projekt La Perla zaměřen na kariérní orientaci, školení a zaměstnávání zejména mladých dospělých. Hlavním cílem je pomoc při vstupu na trh práce a poskytnout jim ochranu v oblasti pracovně-právních vztazích.

Kurzy a školení realizované v rámci projektu Perla (www.progettoperla.it/)

Překlad:	Legatoria - vazba knih	Sartoria - krejčovské práce
	Falegnameria - truhlářství	Ceramica - keramika
	Informatica - Informatica	Ortofloricoltora - zahradnictví /sadařství
	Grafica - grafika	Artigianato - řemesla
	Cucina - kuchařské práce	Stage aziendali - obchodní činnost

Vzdělávání v těchto kurzech může probíhat až do 25. roku studenta. Po skončení kurzu se může každý účastník prokázat vzděláním v daném oboru s jasnou orientací. Zvyšuje se tak možnost vstupu na trh práce s reálným uplatněním.

Možnost zapojit se do projektu je podmíněn splněním určitých předpokladů, které hodnotí speciální, k tomu určený, tým.

Aby žadatelé mohli být do tohoto projektu zařazeni, musí splnit některé z následujících požadavků:

- žadatel musí být na konci cyklu povinné školní docházky a zařazení/profesní orientace je podpořena vyučujícím nebo jsou přímo zapojeni rodinní příslušníci
- žadatel je nezaměstnaný

- žadatel je na žádost pracovní agentury zaměstnán učňovskou smlouvou v rámci zvláštní podpory školení

V závislosti na individuálních vzdělávacích potřebách je poskytována řada intervencí, služeb, školení nebo vzdělávání, které je zaměřeno na ověřování a posilování praktických dovedností jednotlivců.

Podpora zaměstnání, nabídka školení a vzdělávání je realizována v následujících možných přístupech:

- Perla (účast v jedné ze vzdělávacích středisek na získání předpokladů pro trh práce)
- FSE školení (intenzivní přípravné kursy)
- doprovod do zaměstnání
- podpora setrvání v zaměstnání
- profesionální rekvalifikace
- podpora učňovského vzdělávání

Jedna z možných cest, která přibližuje mladého člověka k pracovnímu zařazení, je skrze mnoha středisek odborné přípravy, ve kterých se pracuje na získávání a rozvíjení předpokladů pro danou konkrétní práci. V dílnách, kde se studenti účastní vzdělávání v malých skupinách podle individuálního vzdělávacího plánu, probíhá několik workshopů a kurzů, jejichž cílem je získání a upevnění

praktických dovedností. V rámci praktické výuky se studenti kurzů účastní praktických stáží u firem i soukromníků.

Hlavní myšlenka je zejména v potřebě zapojit mladého člověka do pracovního prostředí, osvojit si pracovní návyky a převzít za sebe a svůj další osud díl odpovědnosti. Vzdělávání je řízeno profesionálním pedagogem, který navrhuje skupině teoreticko-praktickou realizaci konkrétní práce a přizpůsobuje ji každému studentovi.

Projekt La Perla je realizován několika subjekty/společnostmi, které finančně podporuje UNICEF:

1. Ospizio Salesiano Sacro Cuore - Hospic svatého srdce (nabízí právní pomoci)
2. Associazione Naturalmente - sdružení "Přirozeně"
3. Missionare Ragazzi Don Bosco (misionáři vzkříšeného Krista a Boys Town Don Bosco, kteří se starají o děti na ulici)
4. Centro di ammissione - Centrum přijetí (toto centrum je v blízkosti hl. nádraží Termini a funguje na principu nízkoprahového zařízení cca 20 hodin týdně)

Tým projektu Perla se skládá z následující odborníků a zaměstnanců:

- pedagogové pro teoretickou výuku

- interní a externí odborníci v rámci praktické výuky
- koordinátoři/manažeri
- pedagogičtí pracovníci pro jednotlivé lokality
- psychologové
- koordinátoři stáží pro vzdělávání ESF (kurzy intenzivní přípravy)
- vedoucí vývoje FSE
- správci sítí
- sociální pracovníci, účetní
- projektový manažer projektu Perla

5. Závěr

V této příručce byl popsán systém péče o NBD zajišťované městem Řím. V Itálii neexistuje centralizovaný a jednotný systém péče o tuto ohroženou skupinu. Péče je totožná se systémem péče o ohrožené děti, neexistují zde speciální centra nebo zařízení pro NBD.

Mimo základní právní rámec je největším rozdílem v péči o NBD mezi ČR a Itálií celkový počet přijímaných dětí. Vysoké počty NBD v Itálii, tak nutí italskou stranu ke krokům jako je povinná zkouška věku pro osoby bez dokladů.

Ze závěrečného workshopu vyllynulo několik hlavních doporučení. Základní doporučení se týkalo koncilionárních zkoušek věku při důvodných pochybnostech o rozdílu mezi věkem udávaným a skutečným. Dalším doporučení se týkalo využití kulturních mediátorů a jejich zavedení v České republice a navázání užší spolupráce se ZDC. V současné době jsou takto využíváni tlumočníci, kteří však neprošli žádným školením. Velkým námětem také bylo vzdělávání, bohužel české zákonné normy neumožňují podobnou přípravu na budoucí povolání.

Velmi se v Itálii osvědčila brzká integrace NBD mezi většinovou společností, a to hlavně okamžité zařazení do škol. V tomto je ovšem potřeba zdůraznit jednodušší učení a rychlejší osvojení italštiny oproti češtině.